

ZOMBOR és VIDEKE

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseknék két hasábos petit sora 16 fill., többszöri beiktatásnál megfelelő engedmény. Nyilattér sora 30 fillér.

Felolós szerkesztő:

Laptulajdonos:

Dr. DONOSZLOVITS VILMOS. OBLÁT KÁROLY.

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.

Megjelenik vasárnap és esztörtökön.

Óbecse.

Országos hirre vergődött e napokban e Tisza menti gazdag bácskai mezőváros. Nevezetes volt a közel multban is, — nemcsak azért, mivel itt volt a polgári lábra állított katonai Tisza-vék liz községének magisztratura, nemcsak azért, mert itt képezte ki a hős Damjanits a szabadságharc rettenhetlen piros sipkásait s itt nagy ütközet vívatott, hanem azért is, mivel itt egy derék közpolgár Németh Antal negyed század előtt felismervén a magyar faj kezdő pusztulásának okait a szellemi elmaradottságban: bőkezű adományával iskolát építtetett Óbecsének.

Az utóbbi napokon ismét Óbecse felé fordult a közfigyelem. Husztká Kovács Ferencz óbecsei plépános nagy deputációval az élén izzó magyar fajszeretettől és az alkotmányosság iránti rajongó tisztelettel áthatva oly beszédet intézett a képviselőház elnökéhez, — mely országszerte feltűnést keltett. Hasábszámra méltalták ez eseményt az összes hazai hírlapok. Es midőn ez fennen hirdetéssel hirdetik, — apró betűkkel, szerényen meghúzódvá, elfelejtett sorok közt hátul olvassuk, hogy a magyar tudományos akadémia a nagy

jutalmat az óbecsei születésű Thán Károlynak ítélte oda.

Lehetetlen nekünk e hír fölött elsurranunk. Óbecse nagynevű szülötlenek kitüntetése maradó dicsőséget, hirt szerzett kis városának, mint bármely elemer politikai megnyilatkozás és tüntetés. Thán Károly, az egyetlen magyar tudományos író, aki megísztelte a főrendiházat, hogy tagjává nevezték ki, nem tartozik az ismert emberek közé. Kevésbé ismerik mint akár melyik vidéki újság lírai költőjét, történelmi korszak másolóját, avagy bármely politikai vezércikkíró nagy sikereit. Thán Károly benne van a tudós fogalmában. Ez a fogalom pedig a legszomorubb alanyiség. A tudós nálunk nem számít, ha csak nem politizál — vagy nem rektor a diák zavargások idejében. Egyébként földözhet föl vilárendítő tudományos dolgokat és becsülhetik külföldön úgy, mint Wirchowot, nálunk senki és semmi a nyilvánosság mérlegén.

A politikai cselekedetek, beszédek, hírlapi vezércikkek, alkudozások és vélekedések fölött azonban mindenkor elsuhan az idő. Csak a mult század politikájának is milyen kevésé vagyunk ismerői. Ugyan ki tud Mária Terézia

miniszteréről, ama Kaunicz báróról, aki zsebében tartotta nagy furlangjával egész Európának politikáját. Az emberiség fejlődésére van-e hatása a politikának, amit mi manapság legfontosabb dolognak tartunk. Ma nem a homonison fölött vitatkozunk, hanem a közjogi szférálhasogatások fölött.

Bűnös ebben az egész mai társadalmi rend, leginkább pedig hibásak vagyunk mi magyarok, vétkesek mi: magyar újságírók, — így fakad ki egy szegedi collegánk, mert nem tudjuk megérteni a nemzet feladatát: befelé dolgozunk, a mikor kifelé hiv a földadat, a mikor máshová sürget a kölelesség.

A nemzetnek kenyér kell és nem szférálhasogatás, a nemzetnek megélhetés kell, nem pedig fantom. S mi azt tartjuk nagy férfúnak, aki ezekért az érdekekért politizál, obstrukciós beszédekben, vagy újságok cikkekben; — de a kik a nemzet megélhetéseért küzdenek, azokat, akik tudósokat, oktatókat nevelnek nekünk, akik beszéletet szereznek kün a magyar névnek, azokat észre sem vesszük, azok fölött napirendre térünk.

Óbecse nagy szülötte Thán Károly egy korszakot alkotó magyar munkát irt a vegyészter terén, mely nagy feltűnést keltett a külföldön, melyet most

A „ZOMBOR és VIDEKE“ TARCZAJA

Májusban.

Ablakán kicsiny szobámnak hozzám édes hangok szállnak;

tavaszi fény özönlik rajt,

illat, amelyet szellő hajt.

Eléjük tárom szívemet:

illat, fény, dal hadd töltse meg,

s minő egy szívben sem volt még:

tavas legyen benn', teljes, szép,

s egy vágy csupán: a boldogság.

— Így küldöm szívemet hozzád.

L.

Typusok, különczködők és eredeti emberek.*)

— A „Zomb. és Vid.“ eredeti tárczaicikke. —

Mai napság arról panaszkodnak, hogy kiveszhetőben vannak a typusok. Pedig kár ettől félni. Szerény véleményem szerint nem hogy kevesebbednek számuk, sőt növekvőben van. Azért, mert a modern ember szakember, ki csak egy-oldalulag képezi ki magát. Az egyoldalúság pedig már bizonyos sajátságos szokásokkal jár. Minden emberen valami rajta ragad foglalkozásából. Es kész a typus.

De különcséget kell tennünk a tipikus ember és a különczködő (ez rossz magyar

szó, de nem hallottam eddig jobbat ennek a fogalomnak a meghatározására) között. Mi felületes modern emberek legtöbbszörre összetévesztjük ezt a két fogalmat. Az előbbi használjuk, ha az utóbbiról akarunk beszélni. Typus csak bizonyos számú lehet, hiszen a typus nem önmagáért van, hanem egy egész osztály embert képvisel. —

Különczködő az számtalan sok lehet. Lehetne mondani, hogy minden ember különczködő. Pedig ember nagyon sok van e földön. Magában Budapesten hét-százötvenezer. Es ennyi ember közt nem találunk kettőt, ki egymásnak tökéletes hasonmása lenne. Tekintsünk el az arcvonásoktól. Minden embernek vannak bizonyos szokásai, amelyekkel megkülönbözteti magát embertársaitól. Már pedig ezeknek a sajátságoknak legtöbbször, ha a saját szemünkben erény számba is megy, felebarátjaink ajkára mosolyt csal. Neki a mi sajátságunk nevetséges. Pedig neki is vannak különös szokásai, a melyeken a többi ember mulat. Szóval mindenki azt hiszi magáról, hogy tökéletes ember, embertársairól pedig, hogy azok mind különczködők.

Csak hogy van a különczködőknek is egy magasabb rendű faja: az eredeti ember (a német jobban fejezi ki magát, legalább jobban hangzik „Original“). Ezen aztán mindenki mulat. Ez öltetője a vicz-lapoknak, élesztő kovásza a vig elbeszél-

léseknek. (Kérem ezt a szörnyű képet nem én alkottam: valami történeti tanulmányban áll, hogy a római senatus az állam élesztő kovásza volt). A modern társadalomnak két osztálya az, amely különbözően sok ilyen eredeti embert produkál: a hivatalnokok és a tanárok osztálya.

Igen, arról akarnak az emberek panaszkodni, hogy kiveszhetőben vannak az eredeti emberek. Szó sinés róla! Ez a faj örök életű. Hivatalnokokra az emberiségnek mindig lesz szüksége. Attól se kell félnünk, hogy kivesznek a tanárok. Mert azt hiszem, mindig lesz diák, a ki bosszantja tanárait, e szerint mindig lesz tanár is, a ki bosszankodik tanítványain. Már pedig, a mig tanár és hivatalnok létezik, addig az originalok faja ki nem pusztul.

Mért éppen tanár és hivatalnok?

Erre nem könnyű felelni. De mégis. A tanár és hivatalnok az, a kinek élete a legunalmasabb. A hivatalnokok, azokról szólni sem kell. Legtöbbször a legtökéletesebb automata, amit csak valaha feltaláltak. Gépezet, amit nem kell soha felhuzni. Valóságos perpetuum mobile. Mindennap telefirkálja a meghatározott számú papírlapot, mindennap elpocskókol egy-két decifiter tentát, mindennap megkenegeti, megolajozza a saját gépezetét, de mindezt másodpercznyi pontossággal teszi. Milyen könnyen megcsik, hogy hozzácsokik egy olyan funkcióhoz, ami nem tartozik szoro-

*) Közre adjuk zombori munkatársunknak ezen cikket, ki a fővárosi szűpíradalmi lapokban több hasonló munkával méltó feltűnést keltett.

az Akadémia az első s nagy díjjal megkoszorúz. Ha külföldön történi ilyen tudományos kitüntetés valamely tudóson, akkor abban a kitüntetésben együtt érez a nemzet, visszhangot ad a vármege és öröm mámorban úszik azon község, hol a kitüntetett bölcsője ringott.

Nálunk a tudománynak nincs becsülete, az elméletnek nincs értéke. Itt eltagadják őket, mert mi éhezünk, de politizálunk. Sokkal többet politizálunk, mint Európa minden népe együtt véve. S akik helyettünk dolgoznak, azokat el-mellőzzük, és neveljük az akadémiaát, a mely dolgozik lázas munkában helyettünk, dologtalanok helyett. Pedig oly tudós mint Thán Károly, oly munkás-ság, mint a milyet ő kifejtett, mely bámulatba ejtette a külföldet, mely a magyar ész diadalát jelenti az egész világ előtt, — munkája nagy, becsületes, örök munka, sokkal inkább a halhatatlanságé, mint sok minden más telt, a mit a köznapi felfogás öröknek itél.

Midőn Thán Károlyt nagy munkájáért — melyben egy egész emberélet ész és idegorsvasztó munkássága van befektetve, — az Akadémia a nagy jutalommal kitüntet, fény sugárzik Bács-Bodrogh vármegyére is és üdvözlőjük Obecsét, mely a nagy tudóst nekünk adta!

A büszkeség egy neme tölti el valónkat — hogy Thán Károly a mienk, bácskaiaké, ki nagy elméjével, mely tudásával bearanyozta az édes anyavármegyénk hírét, dicsőségét!

*** A lefoglalt fizetések.** Az exlex ideje alatt sok képviselő nem vette fel a fizetését. Ez az ellenzéki hajlandóság azonban éppen nem bizonyult irányadónak. Sok képviselő ugyanis nem rendelkezett a fizetése fölött, mert az le van foglalva. A hitelezők pedig nem sokat törődnek az elvekek, hanem szépen felvették a fizetéseket. Ez pedig az elmélet és a gyakorlat között levő különbség bizonyítéka.

san életmódjához. Kezd bizonyos módon járni, bizonyos módon kifujja az orrát, stb. Kezdetben még egész normális ember. De gondoljuk csak meg: szokják minden évben két-három ilyen sajátáshoz, és mi lesz ebből az emberből harminc év alatt. Ha hozzá szokott, szokják megint le róla, mondhatná erre valaki. Nohát, ez tisztára lehetetlenség! Egy hivatalnokot szokott rendjéből kiforgatni, az arra az emberre nézve életveszélyel jár. Vagy ha sikerült is egy furcsaságtól évek fáradságos munkája után leszoktatni, száz furcsább furcsaság kerül annak helyébe. A lernai hydra esete ez.

A tanár hasonlóképen jár. Az ő munkája is lélekölő. Azt hisszük, hogy az ő feladata változatosabb. Hiszen nékünk annyi fáradságunkba és évszinto kerüli, míg azt a tudományt, amire ő tanít, megemésztjük. De arra nem gondolunk, hogy az a szegény tanár kénytelen évről-évre ugyanazt tanítani. És aztán azok az apróbb boszankodások, melyek megkeserítik az ember életét. A fiatal tanár buzgó, az még hivatást lát a tanításban, az a magasztosságot keresi hivatásában: az öreg tanár már csak foglalkozásnak tekint. A tanárok okos emberek. (Legalább azoknak kellene lenniük). Annál inkább fásulnak el az unalmas egyformaságban, annál inkább mennek át őket is azon a processuson, melynek falyamatát feljebb röviden jeleztem.

*** Az állami gyermekmenhelyek.** Az állami gyermekvédelmi akció az egész országban megindult. A husvéti ünnepek óta, a mikor az állami gyermekmenhelyekre vonatkozó törvény végrehajtási utasítását a belügyminiszterium kibocsátotta, az összes vidéki nagyobb városokban megkezdődött a gyermekmenhelyben az államnak segédkező társadalmi organumok szervezése. A tervezett menhelyegyesületek közül eddig tizenegyet alakítottak meg se most a különféle települtszóságokat szervezik. A települtszóságok száma nincs megállapítva s előre láthatólag több száz ilyen bizottság fog alakulni s minden olyan helyiségben, ahol a gyermekmenedékhelyről ápolás végett kiadott gyermekek közül csak három-négy is lesz, külön települtszóságot szerveznek, az apolt gyermekek ellátásának ellenőrzése céljából.

*** Uj bélyegek lesznek.** A pénzügyminiszter az 1898. évi július hó 1-én ki bocsátottal s jelenleg forgalomban levő összes bélyegjegyeket i. évi október hó 1-ével felcseréli s a forgalomból kivonni szándékozik Nehogy a forgalomban kívül helyezendő a nagyobb nagy mennyiség körülön megsemmítés alá utasította az összes bélyegraktárakat, hogy a megrendeléseket csak azon bélyegnevekre tegyék meg, melyeknél szükség mutatkozik s a megrendelések olyan mérvűek legyenek, hogy a bélyeganyag a tényleges forgalmat folyó évi szeptember végéig fedezze.

Műkedvelők előadása.*)

Pénteken és szombaton együtt láttuk színházunkban társadalmunknak színe javát, mely széles, díszes koszorúban töltötte meg a háznak minden helyét és egyhangú lelkesedéssel, valóságos tüntetészerű (apsorkánál ünneplte a remekül sikerült esték szereplőit. Minden egyes szám után felzúdult a tetszésnek zajos kifejezése és azt hisszük, hogy a legvénebb színházi gourmandok és a legkopottabb erdő-részletek sem igen emlékeznek hasonló sikerben gazdag, erkölcsi eredményben kiválóbb estékre.

*) Közre adjuk referadánkat azzal, hogy bár a műkedvelők előadását más szemüvegen szokás nézni mint a hivatott művészek játékaikat, mindazáltal az érdemet, elismerést meg kell adnunk ott és azoknak akik azt kiérdemelték s nem követjük azok rossz izlését, akik a zsournalisztika terére is átvisszik személyes antipathiojukot ott és azokkal szemben, kik arra rá nem szolgáltak.

Talán ideje is volna már, hogy befejezzem ezt a mondjuk, elmélkedést.

Meg csak egyet.

Hogy van az, hogy éppen a tanárok külfönczküdesein szeretünk annyira mulatni, hogy éppen azokon az embereken szeretünk csipkedni, kiknek annyit köszönhetünk.

Igyekezem majd erre is megfelelni.

Az emberek szeretnek hibát találni azokban, akiket tisztelnek; szeretik, a kikről tudják, hogy kiválóbbak maguknál, Achilessarkot találnak. Hogy megvigasztalhassák magukat: „Van dolog, a mi-ben még én is kiválóbb vagyok annál a kiváló embernél!” A régi görögök is milyen örömmel hallgatták, ha a rapstöd Ares és Aphrodite poruljárásából, Zeus atya gyöngéiről énekel. Modern műveltségünk a görögök műveltségén alapszik, jellemünk sem változott nagyon három évezred óta. Kénytelenek vagyunk tanárainkat tisztelni, kénytelenek vagyunk beismerni azoknak az érdemeit, akiknek annyit köszönhetünk. És ha némelykor mulatunk is rajtuk, ha némelykor ürügyet keresünk, hogy az ő rovásukon ne vessünk, szolgáljanak a tanár uraknak Bürger szvai vizgatásul:

„Sosem a legrosszabb gyámolós,
Melyet darazsak rágnak.“

Mohácsi Jenő.

Társadalmunknak egy lelkes kis csapatja szöveteztek ezuttal arra, hogy a zombori közönségnek páratlan művelzetet, feledhetetlen estéket szerezzen. Ez a feladat a legtekélyesebben sikerült és egyforma elismerés egyforma dícséret illeti az összes előadókat, kik fáradszatos szorgalommal példás buzgó odaadással működtek közre, hogy az előadások minél magasabb színvonalon állók és művészi értékben minél becsesebbek legyenek.

Az előadásokból befolyt eléggé tekintélyes összeg a zombori korosolyázó egylet pénztárát gazdagítja és valóban irigylésre méltó egyesület, melynek ily lelkes pártfogói, elvállalt feladatuk magaslatán álló támogatói akadtak.

Megvalljuk, hogy mielőtt az előadás megkezdődött volna, elláttuk magunkat nagymennyiségű jóakaró elnézéssel, műkedvelők irányában gyakorlatiandó köteles udvariassággal, amelyre mind nincsen ezuttal szükség, mert az összes produkciók oly magas művészi színvonalon állottak, melyek a legszigorúbb kritikák kiállják, amelyekről csakis a legnagyobb dícséret hangjáról szólhatunk és a dilettantizmust magasan fölülmúlják.

A műsor mulattatóbbnál mulattatóbb számokat tartalmazott, annak minden pontja izlésről, műérzékéről tanuszkodott.

Az egyes közreműködőkről pedig nagyobbára a közönségnek általános véleményét fogjuk ideiktatni, mely a szereplőket a leghizelgőbb jelzőkkel halmozta el.

A jóhangulatnak mingyárt eleve dr. Balogh Ernő vette meg alapját, aki a legtipikusabb színházi direktort ábrázolja, dr. Gózsdu Eleknek szellemes prólóját adta elő pompás humorral, közvetlenségével hatásos dikcióival. Ezután egy igen ötletes egyfelvonásos apróság, (Goudinet: „Valami hibája van“ cz. vigjáték) következt összevágó fúrge előadásban, melyben a szereplők pompás routinál, biztos fellépéssel állották meg helyüket. Színpadi otthonosságuk, a játék intelligenciája és finomsága dícséretére válnék bármely kipróbált szintársulatnak. Itt a siker orszárlásrészét Cecile szerepében Fernbach Károlyné vívta ki, oly remek és precízitásával utólérhetetlen alakítást mutatván be, hogy mindaz a báj mit Goudinet eme véghetetlen kedvességű alakjába öntött, tetet öltve, kidomborítva állott előttünk. Játék dolgában mindenképpen egyenrangú partnere volt dr. Készmárky Béla de Lusan André szerepében aratva higgadt és művészi játékával tapsot és ovációt. Igazi kabinet alak volt Konyovits Antal bravuros humorral mutatva be a vidéki nagybácsik mintaképet. A lehetőségig ügyes és pompásan pergő nyelvű kedves szobaczioca volt Bakó Eleknek míg Falcione László igen eltálatl maszkban egy feszes automata inast játszott.

A műsorozat harmadik pontjában a közönség szebbnél szebb melodiákban gyönyörködött. Egy vig énekes társaság: dr. Balogh Ernő zongorakiséréte mellett, Czettel Dezső, Kellő Mór, dr. Készmárky Béla, Marschall Béla, Rác Soma, Szántó Károly, Turcz Aladár mutatta be bámulatosan precíz jól betanult produkcióját. Gyors változatosságban következett egymásután a sok szép keringő, operett és operaria, kuplé, népdal, vig és zomorú szólós karének, tarkán összevissza, de mind szépen és szívet gyönyörkötödtelen, melyért a közönség szinte véget érni nem akaró tapssal adózott az énekeseknek. Az utána következő egyfelvonásos Almásy Balogh Loránd féle vigjáték előadása volt az est fénypontja. Egyrészt a darabnak kacagtató szellemessége, érdekes meséje, másrészt és főként a szereplőknek bravuros, minden tekintetben kiváló játéka eredményezett osztatlan tetszést.

Karácson Olga mint Vilma kedvességének minden pajkosságával aknáza ki elmaradhatlan hatásokra épített szerep-

nek minden nuencát; feszelen mozgásával biztos és tudatos játékkal ellenállhatatlan hatást aratott. A bájos csináltan fiatal asszonykát annyi vervele és élethűséggel játszotta meg, hogy a közönségnek egyhangú tetszésnyilvánítására a legteljesebb mértékben rászolgált. Szinte olyan ügyesen és szépen játszott Preszly Nelly a czimszerepben meglepően finom színező-erővel állítva előnk a megjátszott alaknak minden vonását. Ő is teljesen elragadtatta a publikumot, Horkay Lajos szerepe igen talentumos előadó, dr. Falcione Arpad kezében volt, akinek játékában mindvégig természetes és disztinyált tónus dominált. Mesterkedetlen és őszinte hangjával aratott hatást és játékkal brillirozott különösen azon jeleneteiben, midőn a zavarodott rajtaszépítet férjét adja, aki csak a vigjáték írói gondviselés jóvoltából tud kimenekülni a csavaból. Rövidke szerepében sok ügyességet és igaz naivitást tudott belevinni Falcione László (Zoltán), továbbá jól festett dr. Moldován Lajos egy vén huszár szerepében és egyenruhájában.

Befejezésül viharos derűtséget keltettek a Krump Vilmos által rendezett árnyképek, néhány komikus jelenettel kacagtatva meg a közönséget, mely egy minden ízében pompás est feledhetetlen emlékével oszlott szét.

Városi ügyek.

XC Hirdetmény. Zombor szab. kir. városi közönsége folyó évi április hó 30-án tartott rendes közgyűlésében 69/903 szám alatt kelt határozatával a jelenleg érvényben lévő s a város közutain alkalmazott utkaparók szolgálati viszonyára vonatkozó városi szabályrendelet 2. §-át módosítván, ezen közgyűlési határozat az 1886. évi XXI. t. cz. rendelkezései értelmében Gyurits György városi főjegyző hivatalos helyiségében folyó évi május hó 8-tól számítandó 30 napon át közszemlére fog kitétetni, ott a hivatalos órák alatt betekinthető és ellene felelőbevezet ugyanezen idő alatt a városi tanácshoz czimezve benyújtatott.

XC Hirdetmény. Zombor szabad királyi város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint az 1903 ik évi ló-osztályozás Zombor város területén a következő napokon és sorrendben fog eszközölni: 1. 1903-ik évi május hó 14-én szelencsei szállások a szóntai hidnál levő Stebler-féle csárdánál. 2. 1903-ik évi május hó 15-én délután az összes spanyol és az ugynevezett léniában levő szállások a csopnolai csárdánál. 3. 1903-ik évi május hó 16-án a Bánát külvároshoz tartozó összes szállásokban összeirt lovakra nézve a Birvasszky csárdánál. 4. 1903-ik évi május hó 18-án délelőtt a cservenkai külvároshoz tartozó szállásokon, és pedig: Rancevó, Bility, Obzir, Milcsits összeirt lovakra nézve a bilityi szállás csoportban Másits Riszta kocsmájánál. 5. 1903-ik évi május hó 18-án délután a sikarai és a Nenadics szállások az ugynevezett Husvéth csárdánál. 6. 1903-ik évi május hó 19-én délelőtt Belváros, Felsőváros és Cservenka külvárosokra nézve az ugynevezett városi raktár. Délután Bánát és Szelencse külvárosokra nézve a városi raktár elővezetési helyül kijelöltetik. Felhivatnak tehát a ló tulajdonosok, miszerint az 1903. évi lóosztályozásra összeirt lovaikat, a 4 éven aluli csikók kivételével, a fent kitűzött napokon és helgeken mindenkor reggeli 8, és illetve délutáni 2 órakor az ott működendő lóosztályozó bizottság elé vezetni el ne mulaszták, minthogy mindazok, kik lovaikat az osztályozásra elő nem vezetnék, minden ló után 30 koronáig terjedő pénzbírsággal büntetni fognak. Minden ló tulajdonos köteles a lóosztályozás alkalmával a 4 éven aluli csikókról bizonyítványt és az anya-

kancák és tenyészcsoőrökről igazolványt előmutatni. A bizonyítványok az illetők által a lóosztályozási bizottság előtt kiállíthatók. Végül megjegyeztetik, miszerint azon lovakra nézve, melyek a fent kitűzött napokon alapos okokkal fogva elővezethetőek nem voltak, 1903-ik évi május hó 20-ik napján az osztályozás a városi raktárban fog elközlötetni.

Hirek.

* **Zenta diszpolgárai.** Zenta város tegnap tartott közgyűlése, 25 bizottsági tag indítványára Latinovits Pál főispánt és dr. Császka György kalocsai Érseket, nagy lelkesedéssel egyhangulag a város diszpolgáraiá választotta. Az erről szóló okmányt Dudás Lajos polgármester vezetése mellett nagy küldötség fogja átadni a kitüntetleknek, kiket megválasztásukról a közgyűlés táviratilag értesített.

* **Kinevezés.** A belügyminiszter Bács-Bodrogh vármegyében a tatabázi anyakönyvi kerületbe Nágel Gyula jegyzőt, a dautovaiba Bereczko Dénes jegyzőt anyakönyvvezetőkke, a tatabáziába Guzman József segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesse nevezte ki.

* **Villamos világitás.** A villamos világitás effektualására kiküldött bizottság utolsó ülésén elhatározta, hogy f. hó 7-én ülést tart, ezen megtárgyalja és kiadja az ajánlkozó két czégnek a feltételeket — kik ajánlataikat öt nap alatt tartoznak beadni, melyek azután ki lesznek nyomtatva, a bizottsági tagoknak megküldve, hogy kellőleg elkészülve az 28-án végérvényesen döntsön e rég vajudó ügyben. Azonban a bizottság f. hó 7-én ülést nem tartott, — hanem azt holnapra 11-re halasztotta. Amint bennünket értesitenek, — a Ganz és Tsa czég még nem határozott, hogy részt vesz-e a versenytárgyalásban, — miután azt látja, hogy Zombor városának nincs komoly szándéka a villanyvilágitást behozni, mert a külföld nagy világ városait nem is számítva, csak Magyarországban 34 városban létesített villamos világitást, hol sehol panaszra ok nem fordult elő, — és mindenhol rövid néhány hónap alatt a tárgyalások be lettek tejezve. Egyedül Zombor az, hol sehol nem tapasztalt huzavonót lát. De egyébként is kétes — mint értesülünk — hogy részt vesz-e a versenytárgyalásban, mivel a Ganz czégnek elvite megbízható, szolid és tisztességes világitást adni, — vagy semilyent. Az egység árákban a legvégsőbb határig elment, midőn ajánlatát megtette, „olcsóságba” bele nem megy, a közönség későbbi kizakmányolási spekulációját a czég régi jó hírnevével megegyezhetőnek nem tartja. Csak attól tartunk, hogy ha a czég erre határozna el magát és visszalépne, egy újábn per zúdúlna a városnyakába, — mert hát egy czég sem fog költséges terveket készíteni és költséges tárgyalásokat — hivatalos felszólításra évekig folytatni a várossal. A dolog kezd nemcsak komikussá, de aggodalmasan bonyodalmassá lenni. Nem volt a városnak elég az elveszett perek száma?

* **Premier a nemzeti színházban.** Dr. Molnár Gyula (b. vármegyei főügyész, lapunk alapítója és volt szerkesztője) szindarabját „Nyári zivatar“ f. hó 8-án adták a nemzeti színházban telt ház előtt. A darab nagy sikert aratott — a szerzőt üdvözlöttekkel halmozták el. Magáról a darabról lapunk jövő számában fogunk bővebben megemlékezni.

* **Az újtemplom fölszerelése.** Az újtemplomot építő bizottság tegnap d. után ülést tartott Hauke Imre polgármester elnöke alatt, melyen következő

fontosabb határozatok hoztak. 1.) Valszer budapesti cég meg lett bízva, hogy a főajtó fölötti nagy kerek nyílásba Császka érsek arczképét üvegre festve készítse el, mi 240 koronába kerül. 2.) A Mária egyesület hitbuzgó tagjai 80 korona értékben selyem oltárterítőt és 2 oltárváncost felajánlottak. 3.) Latinovits Pál főispán beküld 20 korona adományt mint Mezei Imre és Szalay Károly adományait. 4.) Hauke Imre bejelenti, hogy taradozásának sikerült az apostolokra 1000 koronát gyűjteni, mit a bizottság örvendetesen tudomásul vesz. Adakoztak: Nebl Antal hentes 200 koronát, öz. Knézy Borbála 400 koronát, öz. Klemic Katalin 200 koronát és Rados Markó 200 koronát, kiknek elismerés és köszönet küldetik. 5.) Schwererné született Schöffner Mária és Malyné szül. Schöffner Teréz úrnők által felajánlott fehér márvány szentelt víztartó elkészült és felirattal el lesz látva. 6.) Roheim Károly czégnek 1000 korona ki lett utalványozva. 7.) Hauke bejelenti, hogy Hameder Károly által felajánlott oltár 2600 korona értékben Demetz tiroli oltárépítőnél meg lett rendelve s munkába van. 8.) Majorossy János püspök által adományozott szöszék elkészült, e napokban megérkezik és fel lesz állítva. 9.) Hasonlókép öz. Fernbach Antalné által adományozott oltár szintén elkészült és valószínűleg jövő héten lesz felállítva, az oltár és szöszék Budapestén készült. 10.) Öz. Husvéth Istvánné és családja a sekrestye felszerelését adományozza, és pedig 3 nagy szekrény, 1 imazsamoly és 2 nagy szek. A munká Gräber jónévi asztalosunk végzi. 11.) Az oltarok felszerelésére szükséges intézkedések megtételére Hauke Imre polgármester bizatik meg, hogy azt egy budapesti czégnél eszközölje — a mennyiben a bizottságuk és czébra 3400 korona áll rendelkezésére. 12.) A bizottság elhatározza, hogy a hajó és a szentély közti részt rácsossal választja el és azzal Gräber asztalost bizza meg. 13.) Öz. Barthal Józsefné szül. Kovacs Stefánia uróné igen szép jelét adta vallásosságának, a mennyiben egy fekete brokátt készült, dusan ezüstözött gyászmiséhez szükséges mise-mondó ruhat ajándékozott. 14.) Végre a bizottság a fölötti döntött, — melyet Stuflesser tiroli oltár építő tervezett. Az oltár román styiban van tartva, közepben Szt.-Istvánnak szobrával, aki térdelő helyzetben a magyar királyi jelvényekkel felajánlja az országot a bold. szűz Mariának. Jobbról szt. Imre, balról szt.-László nagy szobrával. Az oltár 12 meter magas lesz, ára 12 ezer korona. A terv jóváhagyás végett Császka Érseknek megküldetik. Hauke Imre buzgósa — az újtemplomot nemcsak teljes kész állapotba fogja helyezni.

* **Központi menetjegy irodák a megyében.** Bács-Bodrogh vármegyében két helyen allitanak föl menetjegyirodát. Az egyik Újvidéken, a másik Zomborban lesz. Ezen irodákat az idegen fogalmi és utazási vállalat részvénytársaság kezelésében álló M. A. V. központi menetjegyiroda állítja az utazó közönség kényelmére.

* **Jegyző választás.** Gardinovezen e napokban lett a jegyzőválasztás megejve és nagy többséggel Knezevics Jozsef lett jegyzővé megválasztva. Jelölve voltak még Bulja György és Rancinger András.

* **Hivatal vizsgálat.** A bácsalmási járásbírósg ügykezelését Polgár József f. szabadkai kir. törvénytészi elnök megvizsgálta. Innen a törvénytészi elnök Bajára utazott, hol hasonló minőségben két napig tartózkodott — s mindent, a legapróbb részletekig megvizsgált s legnagyobb rendben talált.

* **Uj menetrend.** A máv. 1903-ik évi május 1-én életbelépett új menetrendjelt közöljük lapunk mai számában.

* **Plébános beiktatás.** Michler Ferencz nemrég megválasztott moholi plébánost f. hó 7-én fényes egyházi szertartások között igttatták be új állásába. Michler Ferencz 1865-ben született Csávolyon. Pappá szenteltette 1888-ban. Káplán volt: Vaskut, Monostorszeg, Doroszló, Martonos, Hegyesen, majd adminisztrátor Rácz Militiosen, ismét káplán Bezdán és O-Kanisán, végre praeporandiai tanár Kalocsán, mely állásról Moholra lett plébánossá megválasztva. Az új plébánost installációja alkalmából nagy ovációkban részesítették hívei.

* **Majális Ó-Szivacon.** Az ó-szivaconi ifjúság — tegnap, szombaton a Huber féle szálló nagyeremben jól sikerült majális féle táncmulatságot rendezett a magyar iskolahajó javára, melyre szép összeg folyt be.

* **Uszkocsi.** Magyarul úgy hívják: szűkös párosan. Viskovics Persza Obecse legszebb leányzóinak egyike — hűséges lovagjával megszökött. A szülők kérésére a csendőrség keresi a fiatal gerle-párt.

* **Vásár-hirdetmény.** A legközelebbi petrovázi országos vásár 1903. évi május hó 17-én fog megtartani. Mindenemű állat felhajtható. Minden pénteken hetivásár állatfelhajtással. Az előjáráság.

* **Külön vonat a Duna ünnepélyre.** A magyar államvasutak igazgatósága táviraleti megkeresést intézett a szabadkai forgalmi főnökséghez, hogy a mennyin előrelátólag legalább 150 utas felutazása helyezhető kilátásba, úgy f. hó 13-án külön vonatot menesztenek Budapestre. A külön vonat délután fél négy óra tájban indulna és 8 óra tájban érkezik a fővárosba.

* **Halálosan megsebesített rendőrbiztos.** Megrendülő szerencsétlenség történt tegnap Nagy-Fényen. Ifj. Vojnich Béla veresicsi rendőrbiztos halálosan megsebesítették tegnap délután. A rendőrbiztos rokonánál ifj. Vojnich Ottónál volt látogatásban. Ifj. Vojnich Ottónak a mapokban kell bevonulni fegyvergyárra, s a biztos évelődött vele, vajjon letudja-e még katonásan kapni a fegyvert a válláról. Erre ifj. Vojnich Ottó levele a falról megföltött dupla esővíz vadászlegyerét, a vállára akasztotta s a másik pillanában le akarta kapni a válláról a fegyvert, mint azt katonáéknál a „sulyba” vezényszóra teszik. Hogyan eshetett meg, de a lekapas közben a fegyver esült s a sörétek a szerencsétlen biztos nyakába furdak úgy, hogy az ütetelek elütöttek. A remélettől meglepett körülállók azonnal Bács-Topolyára mentek orvosért, aki csakhamar megjelent, bekötözte a sebeit, de az élelbenmaradáshoz reményt nem nyújtott. Az élet-halál közt lehegő biztost a legnagyobb gondnal szállították be a szabadkai kórházba, ahova 9 órakor értek, amikor a megsebesült még élethe volt.

* **Magyar lovak Dél-Afrikában.** Fiuméből újjak lapunknak: Egy iteni szállító cég nagy megrendelést kapott Anglia részéről magyar lovak vásárlására. Ezen kívül az angol kormány lovasállás céljaira újabb ismét egy katonai hízottságot küldött ki Magyarországra, mely már is tárgyalásokkal folytatott ezen magyar lo megvételére. A lovakat a nyáron szállítják Transzvaalba és Fiumében rakják hajóra.

* **Szocialista gyűlés Ó-Sztapáron.** Ó-Sztapáron pénteken f. hó 8-án d. után 3 órakor a nagyvendéglő előtti téren a szocialisták népgyűlést tartottak. A szerbeknek ünnepük lévén, nagy sokaság gyűlt össze és a szt.-Tamásról jött néhány szocialista agitátor beszédeit nem nagy emociozionalitással hallgatta. A rend nem volt megbontva — melyre Németh apatini szolgabíró ügyelt fel néhány csendőrről.

* **A duna-ünnepély** már az egész főváros képét kezdi átalakítani. A két Du-

naparton száz meg száz munkás rakja fel a sok kilométernyi hosszú zsinórokra, póznákra, oszillogókra és koronákra a kivilágításhoz szükséges színes üveglámpákat. A lánczid is a fehér lámpék ezreiből kap díszet, a mely az ünnepély estején tündériszép fényvonalakká alakítja át a lánczid hatalmas íveit. A Gellérthegyen is nagyban mutatkoznak a tűzijáték előkészületei. Hatalmas póznák és állványok emelkednek a kioszk és citadella közötti lejtőn. Ezek szolgálnak majd az óriási tűzijáték mutatóványaihoz alkalmas keretül. Az ó-budai hajóikikötőben pedig ezer és ezer lámpa várja, hogy felrakják a sétatűzjázásban résztvevő gőzösk és csavargőzösk árbócra és fedélzeteire. A rendező-bizottság a Margitsziget területén lefolyó kerti ünnepséget buzdó fáradozással igyekszik minél nagyobbserűbbé tenni. A budapesti dalos egyesület szövetségének szíveségéből óriási dalárda hangversenyek majd a felső szigeten. A sziget különböző pontjain a buffet-sztrák körül cigánybandák játszanak. Az alsó-szigeten pedig óriási katonazenekar szórakoztatja a közönséget. A közönség tömegesen vásárolja a belépő jegyeket az ünnepélyre. A közönség kényelme szempontjából úgy intézkedett, hogy a fővárosi színház és a kilencz-száz vidéki elárútsí helyei. egészen az ünnepélyt megelőző napig legyenek jegyek kaphatók. Tudatja a rendező-bizottság azt is, hogy a Petőfiterén és az Bötös-téren levő tribünökön még számos igen jó hely áll a közönség rendelkezésére.

* **Olvasókörök és a gazdasági mozgalmak.** Az olvasókörök a hasznos szórakozás lehetővétele és az ismeretek terjesztése czéljából alakulnak. Miután pedig a falusi körök tagjai leginkább gazdák, földmivelők és kisiparosok, elsősorban a köz- és mezőgazdasági ismeretek terjesztéséi kellene felkarolniok, mert ezzel előmozdítják az okoszerű gazdálkodást s mindazt, a mi a tagok gazdasági és anyagi előmenetelét fokozza. Eddig annyiból állott az olvasókörök ismeretterjesztő foglalkozása, hogy járattak néhány napilapot s szereztek olyan könyvtárakat, melyek a tagok igényeit és foglalkozását tekintve, jól összeállítva nemcsak s így a gazdasági ismeretek terjesztése körül sem teljesíthettek hasznos szolgálatokat. Már pedig ott, a hol a tagok nagy része földmiveléssel foglalkozik, ott az olvasókör feladata elsősorban a köz- és mezőgazdasági, vagyis azon ismeretek terjesztése, melyek a tagok életviszonyaival és foglalkozásával szoros kapcsolatban állanak. A melyik olvasókör figyelmét erre ki nem terjeszti, nem áll feladatának magaslatán, mert elmulasztja a legfontosabbat: az anyagi gyarapodás emeltyüinek gondozását. A gazdák és földmivelőkből álló olvasókörnek, ha jó vezetést allatál, részt kellene venni minden gazdasági mozgalomban, minden országos gazdasági ülésben, minden gazdaságkongresszusban, hogy a mozgalmak vezetőit megismertesse az illető közönség bajaiat s óhajtásaival s hogy az olvasókör kiküldöttjei is megismerkedjenek a napirenden lévő s az ország gazdasági véleményét foglalkozató fontos gazdasági kérdésekkel. A Magyar gazdasági szövetség — Darányi Ignác földmivelési miniszter nagylelkű áldozatkészsége folytán — elárítja e czélból az olvasóköröket ingyen népkönyvtárakkal, tanulságos füzetekkel, lapokkal és folyóiratokkal. A melyik olvasókör tehát a gazdasági ismeretek terjesztését is felkarolja karolul, forduljon a Magyar Gazdasági szövetség titkári hivatalához (Budapest, VIII., Baross-utca 19.). A mely olvasókörök május hó közepéig összekötésbe lépnek a Magyar Gazdasági szövetséggel, azok már a Gazdasági szövetségnek június hó 4-én megtartandó közgyűlésén is részt vehetnek s Budapestre kedvezményes jeggyel utazhatnak. Jelentkezni le-

het május hó 20-ig a Magyar Gazdasági szövetség titkári hivatalánál.

* **Az amerikai közjegyzők.** Széll Kálmán belügyminiszter körendeléseleg hívja fel a törvényhatóságok figyelmét arra, hogy Amerikában nagy számban vannak közjegyzők, pénzbeszedők, akik az Amerikában elhaltak itthon hagyott családja tagjaitól meghatalmazást szereznek, aztán a hagyatékrendezésért bús jutalékok számítanak, beleavatkoznak a konzulok által folyamatba vett ügyekbe, sokszor nem létező vagyonra gondnokol, kis-koruk részére gyámokul nevezetik ki magukat és egész seregét követik el a visszaléseknak, zsarolásoknak. Amidőn tehát a miniszter az érdekelt közönség felvilágosítására hívja fel a hatóságokat, felhívja arra is, hogy az északamerikai Egyesült-Államokban székelő konzulátusoknak a magyarországi honosok Amerikában érvényesítendő magánjogi igényeire vonatkozó megkeresésai a felek érdekében haladéok nélkül teljesítenek, a közönségi előjárókat pedig figyelmeztessék, hogy az északamerikai Egyesült-Államokban leendő használatra szolgáló meghatalmazásokon a felek személyazonosságának az ottani legtöbb állam törvényei szerint jogerőt nélkülöző előjárói igazolástól tartózkodjanak.

(**Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserűvíz valamennyi hasonló vizet, tartós haszajító hatása és emelítés méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

(**Jó Tanács.** Mindazoknak, kik pázsított akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezze be Mauthner Ödön eszét, és kir. udvari magkereskedéséből, Budapestben a „Sétaléti” vagy a „Margit” fűmagkeveréket. Ezeket már 29 éve szállítja Mauthner Budapest és a Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörű sétateret részére.

(**At. hölgyközönségnek.** Csak egyszer, próbaképen rendeljék meg a csodahatású valódi angol szépitő szert, ugorkejet, és meg fognak róla győződni, hogy ezen csodaszert azonnal eltávolít szepőt, májfoltot, és mindenféle tisztáltságokat az arcról és a bőrt üdév, fiatalá varázsolja. A párisi és bécsi kiállításokon aranyéremmel kitüntetve. Ara 2 korona hozzá való valódi angol ugorkazsappan 1 kor., powder 1 kor. 20 fil. és 2 kor. Valódi angol minőségben kapható Balassa Kornél gyógyszerárban Temesváron, a hová minden postai rendelés czimzendő. Kapható minden gyógyszerárban. I.

A tisztelt olvasóközönség figyelmét felhívjuk lapunk mai számában megjelent Gaedicke A. osztrálysorsjegyvűjtőde hirdetésére.

(**Rohits-Sauerbrunn.** Az idén százkét esztendeje, hogy Rohits-Sauerbrunn a híres gyógyítóhelyet, a stájer Karlsbadot Stájerország megszerelte. Ez esemény emlékeztetőre az életrevaló fűrdővezérség (Trotler igazgató) nyomdailag pompás kiállítású, tartalmára néve vonzó és tanulságos monografiát készített a stájer gyógyítóhelyek gyönyörű, vagy ahogy hívják, a kedves Sauerbrunnról. E kiadványból — amelynek címlapján az üdülőhely s a háttérben Stájerország Rugi-je, a Donati pompás színművelő képe hívogatja az embert a fölkeresésére — arról is értesülünk, hogy ez év őszén megnyíllik a Rohits-Sauerbrunn vasuti állomását (Dráva melletti Grobelust) a Déli Vasut bécs-riostzi fővonalával összekötő vasút. A gyógyítás eszközei iszapfűrdőkkel fenőtűrdőkkel és szén-savas fűrdőkkel szaporították. Az igazgatóság az üdülő közönség nagy részének kedvében akart járni azzal az intézkedésével, hogy a lakások árát május 15-ike és június 20-ka között lényegesen lecsökkentette. Ennek a kedvezménynek kettős értéke van azzal, hogy sze-

zon kezdetlen sokkal kellemesebb az üdöl-
helyen való tartózkodás, mint a fűtőmődött
főszobában.

(Óriási azok száma, kik anyagi boldogságukat a magy. kir. szab. osztályos-
járték intézménynek köszönhetik. Őszintén örven-
dünk, hogy közülük igen sokan Bihari Ede főla-
rusítóknak) (Budapest, IV., Városház-utca 14.) kö-
szönhetik szerencsésüket. Erdelki foga az olva-
sót, hogy hol nyerték azokat a nyerevényeket,
melyeket a nevezett főlarusító fizetett ki. Így itt
következik: Az első sorsjátékban a 600.000 koronás
jutalomdíj $\frac{1}{4}$ -ét Maros-Vásárhelyen, $\frac{1}{4}$ -ét
Medgyesen, $\frac{1}{4}$ -ét Újpesten, $\frac{1}{4}$ -ét Budapesten. A
hatodik sorsjátékban nyert 600.000 koronás jutalom-
díj $\frac{1}{4}$ -ét Cskimegyében, $\frac{1}{4}$ -ét Bács megyében, $\frac{1}{4}$ -ét
Görmörmegyében. A 200.000 koronás főnyeremény
 $\frac{1}{4}$ -ét Kolozsvárott, $\frac{1}{4}$ -ét Czikintán, $\frac{1}{4}$ -ét Alsó-Fe-
jermegyében és $\frac{1}{4}$ -ét Budapesten. A folyó év márc-
susi 28-án nála nyert 200.000 korona $\frac{1}{4}$ -ét Bras-
sóban, $\frac{1}{4}$ -ét Torontálmegyében, $\frac{1}{4}$ -ét Somogy-
megyében, $\frac{1}{4}$ -ét Zemplénmegyében nyerték. A többi
főnyeremény szintén az ország különböző helyén
jutott kifizetésre. Felhívjuk a t. olvasó figyelmét
Bihari Ede szerencsés főlarusító mai hirdetésére,
kibez megrendelések — tekintettel a nagy keres-
letre — mielőbb intézendők. A huzás f. hó 22-én
kezdődik. $\frac{1}{8}$ sorsjegy 1.50 korona, $\frac{1}{4}$ — 3 kor.,
 $\frac{1}{2}$ — 6 kor., $\frac{1}{1}$ — 12 korona.

Tanítógyűlés Prig.-Szt.-Ivánon.

A „Bács-bodrogmezei községi tanító-
egyesület apatini fiókköre“ f. hó 6-án
Prig.-Szt.-Ivánon tartotta rendes tavaszi
ülését, mely látogatottságával ép úgy ki-
tűnt, mint tanulságos lefolyásával. Legelő-
szőr is az egybegyűlt tanítóság a helyi
plébános, s. lelkes és iskolászék jelenlété-
ben Tuschter Matild községi óvónő a ma-
gyar beszédgyakorlatok körében mutatta
be számos növendékével a magyar nyelv-
ben elért meglepően szép eredményt. A
tisztán németajku kis csoportok a magyar
kérdésekre tiszta, értelmes feleleteket ad-
tak olyan szöveggel és kiterjedt fogalom
ismerettel, hogy bármely tisztán magyar-
ajku óvodának igaz dicséretére valának,
nem is szólva, hogy a kedves és leeresz-
kedő modoru derék „óvónőni“ buzdítására
csakugyan „huszáros“ feyelmet és bátor-
ságot tanusítottak a haza jövődö remé-
nyei. A minden ízében sikerült bemutatás
után Lippert Ferencz, közs. tanító tanter-
mébe vonult az egybegyűlt vendégsereg,
ahol nevezett az első osztályban az olva-
sás körében gyakorlati tanítást tartott.
Őszinte örömmel tapasztaltuk, hogy az
óvodában elvetett magot, ebben az osz-
tályban gondos kertész kiváló buzgalom-
mal és szakértelemmel tovább ápolja. A
tapasztalt tárgyismeret és magyar nyelv-
beli község mindenkit kielégített itt is.

Ezután külön terembe vonult a egy-
begyűlt vendégsereg, hogy „birálatot“
mondjon a hallott két tanításról. Mielőtt
erről beszámolnák, elmondom nézetemet
ezekről a birálatokról. Akademié beszé-
lek, mint tanító, aki maga is több mint
két évtizedes gyakorlatra pillanthat vissza
és mint kinek alkalma volt számos ilyen
gyakorlati tanítást végighaladni. Tulaj-
donképeni célja volna az ilyen birálatnak,
hogy ne csak előnyét soroljuk fel; hanem
alaposan belemarkoljunk hátrányainak fel-
sorolásába is, mint annak idején tettük,
amidőn a tanítóképzéde gyakorló iskolájá-
ban tartott tanítások után köteleessége-
rűleg eljártunk egy mással szemben. Ott
nemcsak helyén volt, de szükséges is volt
ez az eljárás, hogy a fiatal tanítónövendék
főszégségeiről leszokják, fogyatékságaikat
pótolja. Tehettük ezt anélkül, hogy önére-
zetünkön, hiszen a tanulás volt hivatásunk
és a dolog természetéből folyt, hogy ta-
náraink uton-utótlén megfellelően utá-
igazították szépszóval, szigorral — kinek-
kinek érdeme szerint. Másképen áll azon-
ban a dolog az ilyen gyakorlati tanítá-
soknál, ahol mint kiforrott egyének fölött
kell nyilvános birálatot mondanunk több-
nyire a helyi hatóság, iskolászék képvisel-
lének jelenlétében. Mint tanító állítom,
hogy nincsen az kiváló képességű tanító,
akinek tanításában — ha az még oly

módszeresen járt is, ha az még oly gon-
dosan előkészített osztályban mutatja is
be ügyességét — csekély rossz akarat
melletti is hibát föl ne lehetne fedezni.
Hiszen a tanításnál oly sok minden figye-
lmebe veendő, hogy abszolút becsü-
tanítás még akkor sem sikerülhet, ha min-
den tanuló szerepe már előre ki volna
osztva, mint a színpadon, amit a dolog
természeténél fogva egy önéreztetés tanító
sem tesz, de ha tenne is, inkább föl ke-
lene sülnie vele. Azért én minden nyilván-
os birálatot föleslegesnek tartok. A szak-
ember ennek mellőzésével is megbirja itélni
az eredményt, tanuini is bír belőle, ha
másképen nem, hát negative. Hiszen sok
út vezet Rómába és egyes módszertani
elméleti tétel egyes speciális esetekben
csütörtököt mond. A laikusnak pedig éppen
nincs szüksége, hogy az ő jelenlétében
ránéjgáljuk az ő községe beli tanítójának
a tekintélyén.

Ezek előre bocsátása után szinte öröm-
re szolgál, hogy mindkét tanításról a je-
lentváltakkal együtt én csak dicséreteset
mondhatok és arról számolhatok be, hogy
mindkettőt jelezőkönyvi köszönet szá-
vaztatott. Annal kevésbé helyesülhetem
még azt a csekély kifogást is, mely —
megengedem — bír jóhiszeműleg emelte-
tett. Mert részéről is szívvel-leléssel
elismerem a vallásos nevelés fontosságát,
és ápolásának szükségességét, de mikor a
közégi óvónő a keresztvetést mellőzi
és megelégszik a szövegtartalom „föhásszerű
imával“, akkor csak köteleességének
tett eleget, midőn a kisdöövási tör-
vény (1891. XV. t. cz.) 8. §-ának utasi-
tásához tartotta magát, annyival is inkább
— mint ezt védekezésében felhozta, —
mert erre egyenesen felszólította is lett.
Még aztán ne akarjunk mi pápább lenni
a pápánál! Van ennek a községnek érde-
mekben gazdag plébánosa és derék s. lel-
késze, kiknek bizonyára nem kevésbé szí-
vükön fekszik hívőknek vallásos képzése,
és ha ezek száméla a körülményekkel,
nem kívánják a törvényes intézkedés meg-
szegését, nekünk sincsen jogunk ebbe
avakozni. Kik emlékeznek nevezett tör-
vényezikk érintett pontjának tárgyalására,
tudhatják, hogy e pont körül meglehetősen
heves vita folyt, és ha a törvényhozás
bölcessége így határozott, nem helyes, ha
a kisasszonyt a törvény megtartásáért
gáncs érte. Tessék a törvény megváltoz-
tatását szorgalmazni! Ehhez van jogunk.

A gyűlés többi tárgyai voltak: 1. A
hazai iparfejlesztés előmozdítására szerve-
zett tanoncz iskolák az időszerint teljesen
megfelelnek-e céljuknak; ha nem, melyek
a gátló körülmények és miképen lennének
azok megszüntethetők; továbbá mi a te-
endő oly községekben, hol a tanonczok
száma 50-et el nem éri? Szép felolvasá-
sokat hallottunk e tárgyban az apatini, bez-
dáni, bresztováci tanítótestületek részéről,
melyek feltárják a jelenlegi bajokat és
körülbelül ugyanazon határozati javasla-
tokkal vélnék a bajon segíteni. Farkas
Ferencz bezdáni tanító bizatott meg, hogy
a megyei egyesület gyűlésén a kör állás-
pontjának előadója legyen.

2. A pénztáros jelentése tudomásul
vétetett. 3. A legközelebbi gyűlés helyül
Bresztovác jelöltetett ki.

4. Más részben a napirend előtt az
apatini testület részéről kemény megla-
matatás indult meg a kör és a központi
elnökség ellen a fizetés javítás szorgalma-
zása ügyében beadott megkeresésük állító-
lagos mellőzés és sértés miatt. Molnár Fe-
rencz, központi elnök tapintatos felvilágo-
sító szavai, melyben elmondta, hogy e te-
kintetben a legmesszebb menő tevékeny-
séget épen az apatini kör munkájából ki-
folyólag a bács-bodrogmezei egyesület
tezte meg, a kedélyeket lecsillapította és
az ellentéteket kisimította.

5. A tisztújításnál az apatini, tanító-
testület akarta a hegemoniát magához

ragadni és részéről elnöknek Kleiner igaz-
gatót javasolta. A gyűlés túlnyomó többsége
azonban Treer János, pigl.-szt.-iváni
tanító, eddigi elnök mellett foglalt nagy
lelkességgel állást, ezzel is bebizonyítani
akarván, hogy nem helyesli azt a megla-
matatást, amiben az apatini testületet ré-
szesítette. A többi tisztviselők szintén a
régiek maradtak.

Egyesülés után kedélyes közöbédre
jöttek össze a tanítók Kiss vendéglőjében,
ahol a derék plébánossal az élén a köz-
ség értelmiségén nagy része is megjelent.
Persze felkészítőtkben sem volt hiány.
Első a távollevő, de a tanítványt és a
tanítókat érdekelt szívén viselő Gráf Nikáz
kir. tanfelügyelőnek szözlött. Majd a köz-
ség derék plébánosa, a kör elnöke, a hül-
gyek, különösen Tuschter Matild ottani
közs. óvónő lettek felkészítőnk.

N. J.

Alkoholizmus és iskola.

Azalat mig az ország közvéleményét
a szenvedélyek hullámai korbácsolják, a
magyar közoktatásügy derék vezére: Wlas-
sics szerényen, zaj nélkül, egy nagyjelen-
tőségi rendeletet bocsátott ki.

Nagy áldás és gazdag eredmény lesz
az országra és a nemzetnek minden réte-
gére, ha a jövő be fogja váltani azokat a
reményeket, melyeket a miniszter fűz
ahhoz a rendelethez, melyet a legutóbbi
napokban az ország minden foku iskolái-
hoz kibocsátott: az alkoholizmus elleni
küzdelem tárgyában.

Ebben a rendeletben a nemzet egy-
szébb és jobb jövőjének a záloga van le-
tendő. Kívánjuk, hogy tanítóink és tanáraink
megértsek a miniszter szózatát; hogy
tisztá értelemmel lássák annak nemes in-
tenzióit és hogy fokozott ambícióval fá-
radozzanak ezen intenziók megvalósítá-
sán. Ha az illetékes körök és közegek
ezen kérdés megoldása körül kifejtendő
tevékenységükben fel fognak tudni emel-
kedni hivatásuk magaslatára, akkor eb-
ből az egy rendeletről a magyar népre
több haszon és áldás fog hárulni, mint a
mennyi negyedfél évtized alatt valódi és
képzelt közjógi sérelmek orvoslása tárgyá-
ban tengeremóra ontott írásbeli és szóbeli
áradat eredményezett.

Wlassics rendelethez hadüzenet az al-
koholizmusnak, mely közgazdasági és er-
kölcsei tekintetben oly megmérhetetlen ve-
szedelem hozott a magyar népre.

A szemmel látható anyagi romlás
mellett az alkoholizmusnak tudandó be,
kétségen túl, az életerős magyar fajnak
a fizikai alaknyatlása és elsatnyulása
is, melynél fogva az utolsó évtizedben
mind sürűbben fordultak elő olyan sorozó
kerületek, melyek a sorozóbizottság rész-
ről tanusított legmesszebb menő elmézés
mellett is évről-évre kénytelenek voltak
hátrálékban maradni az utonczjutalék egy
részével.

A szóban levő rendelet az elemi is-
kolán kezdve, fel az egyetemig minden
foku iskolának mindegyik osztályára nézve
kötelezőleg rendeli el, hogy megismer-
tesék növendékeikkel az alkoholizmus vég-
zetteljes gyilkos hatását az emberi szerve-
zetre, a testi és lelki életre. Ha a gyermek
kiskorától kezdve, mikor lelke még viasz-
fokonyúságra az impressziók befogadására,
állandóan figyelmeztetve lesz az ellenségre,
mely őt veszedelemmel fenyegeti, akkor

lelkileg és erkölcsileg vértézve, a biztos diadal minden kritériumával ellátva fog a reá leselkedő bajjal szemben állni.

Óhajandó, hogy a kultuszminiszter rendelete, mely nagy és fontos társadalmi átalakulásoknak válhatik kulfjévé, ne maradjon elszigetelten és magára hagyatva.

Ha a társadalom és a hatóságok az ügy fontosságát megillető lelkesedéssel magukévé teszik a miniszternek éppen oly nagy mértékben hazafias, mint az emberbaráti szeretet szellemétől áthatott eszméit, akkor remélhetőleg elkövetkezik az a népinkre nézve boldogabb és jobb kor, amikor hasztalanul fogja köszönteni a magyar embert minden utca sarkától a korcsma czégrére. **L.**

Bács-Bodrog vármegye apatini járásának főszolgabírájától.

1629/1903.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bresztovác községében lemondás folytán megüresedett és 800 korona évi fizetéssel javadalmazott irnokvégrehajtói állásra **folyo évi junius hó 1-ére** pályázatot hirdetvén, felhivom pályázni óhajtókat, hogy eddigi alkalmaztatásukat és minősítvényüket feltüntető okmányokkal felszerelt kérvényüket hozsám a jelzett határidőre nyujtsák be.

Apatin, 1903. évi április hó 22-én.

Matkovits Béla,
főszolgabíró.

Zombori Ipari Hitel- és Arucsarnok-Szövetkezet mint az Orsz. Központi Hitelszövetkezet tagja.

Meghívó

az 1903. évi május hó 24-én tartandó **rendes közgyűlésre.**

Napirend:

1. Tárgyalása a m. é. üzleteredményről szóló jelentésnek.
2. A zárószámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. A mérleg megállapítása.
4. A kilépő 5 igazgatósági tag helyének betöltése.

Zombor, 1903. április 30-án.

Az igazgatóság.

+++++

Gyógyhely Remek és előkelő nyár-üdülőhely. —
Delisvasut: 7 óra Budapestről via
Pragerhof.
Idény: Májastól—szeptemberig.

Robitsch-Sauerbrunn

— A —
**gyógyhelyek
gyöngye!**

1902.

Gyógyforgas-
lom 3100 szem-
mely (ezmas-
gasabb lato-
gatasi szám-
jennállása
óta).

A források „Tempelquelle“ é
„Styriaquelle“ Kalsbad és Mari-
enbadot megközelítik, Gyógyhely,
gyomor, néli, majd a veséből
nak, katarisok és léleztési szervek-
nel, ezütköbeleg égek, epök, lé-
lyagbajok. Kiterjedt parkok, nagy
domb és levé-erdők terrain-urak-
nak. 3 nagy fürdőtelep, meleg,
hideg és asványfürdőknek. Tej-,
savó- és kefir-gyógyítások. — Nagy-
szedő zenekar. — Sportjátékok. —
Szép társadalmi élet, — Brosurák
és postsekusok ingyen.

Az igazgatóság
A Robitsch-savanyúvíz nagy raktára: **HOFFMANN
JÓZSEF BUDAPEST, Baltharyuteza 8.**

**GRAND PRIX
PARIS
1900**

CHOCOLAT SUCHARD CACAO

**TISZTASÁGERT
KEZESKEDEM
KITUNO MINŐSEG.**

KIVÁLÓ ERŐSÍTŐSZER

Farbenfabriken vorm.
Friedr. Bayer & Co. Elberfeld.

SOMATOSE

húsból készült és annak tápanya-
gat tartalmazó iszelen, könnyen
oldódó Albumosa készítmény a leg-
értékesebb.

erősítő-szer
gyenge és a táplálkozásban elma-
radottaknak, ideg-, mell- és gyö-
morbetegségek, betegségeknek,
onyol kortán szenvedő gyerme-
keknek, adúlóknak, nemkülönben

Vas-Somatose
alakjában a
BÁPKÓROSOKNAK
legértékesebb és legjobb által.
Vas-Somatose nem egyéb, mint a szes-
tes összetételű vasat, a milyen alak-
ban a vas az emberi testben van
jelen, tartalmazó Somatose.
Somatose rendkívül gazdag és
az étvágyat.
Raktáron van az összes gyógyszer-
tárakban és gyógyszerkereske-
desésben.

ein aus Fleisch hergestelltes,
geruch- und geschmackloses
NÄHRMITTEL
in Pulverform.

VOR FÄHRTHEIT ZU SCHÜTZEN !!

ERŐSÍTŐ SZER
FRIEDR. BAYER & CO. ELBERFELD

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált házi szer, a mely
már több mint 33 év óta meg-
bizható bedörzsölési alkalmaztatik
közvényénél, csúzáll és megbátcskésnél.

Intés. Sülynyabb utánzások miatt
bevásárláskor óvatossak leg-
gyünk és csak az eredeti üvegeket
dobozokban a „Horgony“ védjeggyel
és a „Richter“ cégjegyzéssel fogal-
junk el. — 80 f., 1 k., 40 f. és 2 k.
árban a legtöbb gyógyszerüzletben
kapható. Főraktár: **Török
József** gyógyszerész
Budapesten.

• Richter F. Ad. és társa,
székhelyük: Budapesti szállásuk
Rudeltadt.

SCHOTTOLA ERNŐ
EUI A HEST, VI. FONCIERE PALOTA

Céplégyező jákarkantársasághoz és üzeméhez szükséges
gépi-berendezések, kőmöltes, szajkák, ponytyak, olajok és szecsdarabok,
és a céplégyező felvezetéséhez 1897. IX. 29. sz. belügyminiszteri
rendelet szerint kötelezőleg tartandó
Mentőszekrények nagy raktára.
Árjegyzék ingyen es bérmentve.

Üdnyvándó Pálos

CHOTTOLA ERNŐ

A magyar kir. államvasutak nyári menetrendje.

Sommer-Fahrordnung der königl. ung. Staatsbahnen.

Érvényes 1903. évi május 1-től. — Gültig vom 1ten Mai 1903.

Oda		Budapest k. p. u.—Zimony—Belgrád.										Vissza					
k. expr.	szem. v.	lv. sz. sz.	gyors v.	szem. v.	szem. v.							k. expr.	szem. v.	szem. v.	gyors v.	szem. v.	lv. sz.
11.20	7.15		2.40	3.10	10.10	ind.	BUDAPEST k. p. u.	érk.	11.20	7.05	9.50	1.05	6.55				
2.44	12.33		5.47	7.42	4.05	érk.	SZABADKA	ind.	7.57	11.50	5.05	9.46	1.56				
2.51	1.22	4.10	5.56		5.30	ind.	SZABADKA	érk.	7.52	10.53	7.34	9.34	1.21				7.15
	1.51	4.45			5.59		Csantavér			10.21	6.59		12.56				6.14
	2.18	5.18	6.27		6.28		Bács-Topolya			9.57	6.34	9.02	12.34				5.17
	2.44	5.46	6.42		6.54		Hegyes-Feketehegy			9.27	6.02	8.46	12.06				
	3.05	6.10	6.56		7.16		Verbász			9.01	5.39	8.33	11.48				
	3.26	6.44			7.38		Órkeér			8.36	5.11		11.29				
	3.44	7.05			8.07		Kiszacs			8.16	4.50		11.13				
4.23	4.06	7.30	7.41		8.29	érk.	UJVIDÉK	ind.	6.18	7.51	4.24	7.50	10.52				

Oda		Szabadka—O-Becse.			Vissza	
v. v.	sz. v.			v. v.	sz. v.	
4.40	1.30	ind.	SZABADKA	érk.	8.31	
5.08	1.58		Békova		8.07	
6.19	4.50		ZENTA	ind.	6.40	
7.47	5.27		Ada		5.26	
8.10	5.42		Mohol		5.05	
8.30	6.02		Bács-Petrovcselló		4.39	
8.56	6.28	érk.	O-BECSE	ind.	4.10	

Oda		Szabadka—Dálja.						Vissza	
v. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.				v. v.	sz. v.	
5.00	2.02	6.10	6.25	ind.	SZABADKA	érk.	6.50	9.24	
5.25	2.26		6.56		Tavankút		6.17	12.37	
5.45	2.46	6.41	7.23		Bajmók		5.58	8.54	
6.16	3.17	7.05	8.05		Nemess-Mihályfa		5.02	8.28	
6.30	3.31	7.21	8.27	ind.	ZOMBOR	ind.	4.40	8.17	
7.03	4.02	7.37			Prigolyvász-Szt. István			7.56	
7.17	4.16	7.47			Szonta			7.46	
7.29	4.28	7.57			érk. GOMBÓS	ind.		6.57	
9.23	5.25	8.42			ind. ERDŐD	érk.		8.87	
9.35	5.37	8.52			érk. DÁLJA	ind.		6.46	

Oda		Szeged-Rókus—Zenta.			Vissza	
v. v.	sz. v.			v. v.	sz. v.	
4.15	2.00	ind.	SZEGED-ROKUS	érk.	8.51	
4.40	2.23		Rószke	ind.	8.28	
4.58	2.42	érk.	HORGÓS (136)	ind.	8.07	
5.01	2.50	ind.	Horgos	érk.	7.57	
5.20	3.09		Bács-Martonos		7.39	
5.43	3.32		O-Kanizsa		7.25	
6.04	3.54		Adorján		6.56	
6.29	4.19	érk.	ZENTA	ind.	6.30	

Oda		O-Becse—Ujvidék.						Vissza	
sz. v.	v. v.	sz. v.					sz. v.	v. v.	
4.40	9.50	4.25	ind.	O-BECSE	érk.	6.55	12.43	7.44	
5.05	10.21	4.49		Bács-Pödlvár		6.33	12.16	7.32	
5.27	10.48	5.10		Csúrog		6.15	11.47	7.03	
5.49	11.22	5.32		Zsallya		5.50	11.13	6.37	
6.04	11.45	5.47		Goszpodinea		5.31	10.44	6.21	
6.30	12.24	6.11		Tomerin		5.14	10.20	6.04	
6.39	12.36	6.29		Járek		4.58	9.50	5.46	
6.53	12.53	6.34	érk.	VASKAPU	ind.	4.43	9.31	5.31	
7.01	1.07	6.36	ind.	VASKAPU	érk.	4.40	9.24	5.23	
7.25	1.35	7.00	érk.	UJVIDÉK	ind.	4.15	8.55	5.00	

Oda		Szabadka—Baja.			Vissza	
sz. v.	sz. v.	sz. v.		sz. v.	sz. v.	
4.50	1.47	6.43	ind.	SZABADA	érk.	
5.29	2.22	7.18		Csikéria		
6.08	2.54	7.50		Bács-Almás		
6.09	3.00	7.56		Almás		
6.34	3.23	8.25		Bikity-Borsod		
7.08	4.00	8.59	érk.	BAJA	ind.	

Oda		Ujvidék—Vaskapu—Titel.						Vissza	
sz. v.	v. v.	sz. v.					v. v.	sz. v.	
6.37	5.10	ind.	UJVIDÉK	érk.	6.00	3.01			
7.00	5.38	érk.	VASKAPU	ind.	5.33	2.33			
7.05	5.50	ind.	VASKAPU	érk.	5.28	2.38			
7.31	6.24		Káty		5.06	2.15			
7.42	6.38		Tisza-Kálmánfalva		4.43	1.56			
7.57	7.00		Kovilsz. István		4.25	1.41			
8.11	7.18		Vilvosa-Gárdinoveze		4.04	1.25			
8.24	7.34		Lok		3.48	1.14			
8.37	7.50	érk.	TITEL	ind.	3.32	1.09			

Oda		Baja—Ujvidék.						Vissza	
v. v.	sz. v.	sz. v.					v. v.	sz. v.	
4.00	1.15	ind.	BAJA	érk.	9.15	6.50			
4.11	1.25		Bajaszállásváros		9.08	6.42			
4.25	1.38		Vaskút		8.53	6.26			
4.51	2.01		Gara		8.32	6.09			
5.09	2.16		Rigytica		8.17	5.35			
5.37	2.39		Sztanisics		8.00	5.12			
5.56	2.56		Gakova		7.36	4.40			
6.15	3.14		Nenadies		7.15	4.16			
6.25	3.23		Zombor (étk.)	ind.	7.05	4.05			
2.25	6.51	3.51	ind.	Zombor-vásártér	6.20	11.30	7.00		
2.31	6.57	3.57		Fernbach-szállás	6.13	11.13	6.52		
2.41	7.07	4.07		Zsákóvács	6.04	11.04	6.41		
2.50	7.16	4.16		O-Sztopár	5.56	10.56	6.32		
3.06	7.30	4.30		Bresztovác	5.42	10.42	6.15		
3.35	7.49	4.49		Hódásbány	5.27	10.28	5.51		
4.05	8.10	5.12		Parabuty	5.02	10.02	5.21		
4.46	8.35	5.37		Paraga	4.43	9.45	4.43		
5.00	8.49	5.51		ind. GAJDOBRA	4.22	9.25	4.10		
5.40	9.16	6.09	erk.	Bulkesz	4.05	9.07	3.29		
5.54	9.30	6.23		Petrovcsz-Giozsán	3.50	8.55	3.14		
6.16	9.45	6.38		Futtak	3.39	8.44	3.00		
6.50	10.10	7.03		UJVIDÉK	3.10	8.16	2.20		
7.13	10.31	7.25	érk.		2.45	7.55	1.40		

Oda		Hegyes-Feketehegy—Palánka.						Vissza	
v. v.	v. v.						v. v.	v. v.	
6.59	6.50	ind.	HEGYES-FEKETEHEGY	érk.	5.33	5.40			
7.21	7.13		Telecska		5.30	5.18			
7.41	7.38		Kula		5.18	5.06			
7.53	7.50		Béla-pusztá		4.53	4.45			
8.06	8.08		Torzsa		4.39	4.31			
8.32	8.37		Despot-Szt. István—Pivnicza		4.20	4.12			
8.49	8.55		Szilbás		3.51	3.47			
9.21	9.21	ind.	GAJDOBRA	ind.	3.39	3.35			
9.53	9.53	erk.	PALANKA	ind.	2.55	2.45			

Oda		Szeged-Rókus—Szabadka.									Vissza		
sz. v.	sz. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	vegy. v.						szem. v.	sz. v.	
2.50	3.05	8.10	11.45	4.31	8.00	ind.	SZEGED-ROKUS	érk.	7.01	10.46	3.24	7.07	12.12
3.11	3.22	8.27	12.01	4.47	8.26		Rószke	ind.	6.42	10.31	3.09	6.52	11.57
3.26	3.35	8.42	12.15	5.02	8.48		HORGÓS	ind.	6.25	10.18	2.55	6.39	11.44
3.40	3.50	8.55	12.28	5.15	9.10		Knyalbatom		5.58	10.05	2.36	6.26	11.31
3.56	4.05	9.08	12.41	5.29	9.30		Páltes		5.42	9.53	2.24	6.14	11.15
4.09	4.17	9.19	12.53	5.40	9.48	erk.	SZABADKA	ind.	5.25	9.40	2.10	6.01	11.05

Jegyzet. Az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő óraszámai kövér betűkkel vannak nyomtatva.

A menetrend baloldali számai felelről lefelé, a jobboldaliak pedig alulról felfelé olvashatók.

Anmerkung. Die Stunden von Abend 6 Uhr bis Morgens 5 Uhr 59 sind fett gedruckt.

Die Zahlen auf der linken Seite sind von oben abwärts, und die auf der rechten Seite von unten aufwärts zu lesen.

Nyomtatványok intézetek, egyletek, tejszövetkezetek, ügyvédek, községek, és kereskedők részére legolcsóbban kapható
 Oblát Károly
 könyvnyomdájában
 ZOMBORBAN.

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Hómlaszt-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (saját házában).

Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építő-mesterek, ugyancsak gyári és ingatlan tulajdonosok szállítói. E rü-mentes homlokzat-festékek, melyek meszben földíthatók, száraz állapotban, porakában és 46 különböző mintákban kilomént 16 krtól fölfelé szállíthatnak és a mi a festék szintisztaságát és tartós-ságot illeti, azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalék utánazások kimutatásáért.

Mintakártya, ugyancsak utasítás kívánatra ingyen és bérmentve.

7302. sz. 1903.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei pünkösdi országos vásár

a kereskedelmi m. kir. ministerium 11133. sz. engedélye folytán nem május hó 28-tól — június hó 1-ig, hanem ezen évben kivételesen 1903. évi május hó 14-től május hó 18-ig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az országos vásarra — május hó 14-étől csütörtökön reggel 5 óratól kezdve — meg van engedve.

Temesvárott, 1903. évi április hó 28-án.

A városi főkapitányságtól
BANDL REZSÓ
főispán.

Bánati ló-, szarvasmarha-, juh- és sertésvásár. Gyümölcs-, mezőgazdasági-, kereskedelmi- és iparvásár.

LIPIK SZLAVONIÁBAN elsőrendű fürdőhely

Egyetlen jód tartalmu alkalkikus hőforrás (64° C.) a kontinensen.

A lonjvályi vasut állomása (Dugosellon át). Azonkívül Pakrac-Lipik déli vasut állomása (Zóna-tarifa). Kitűnő tevé: Budapest, Bécs, London, Róma, Brüsszel. Fényesen berendezett gyógyterem, kávéház és éttermek, nagyszabású park, fedett sétány, térszene, kitűnő gyógyszállodák, katonatiszt gyógyház, gyermek-sanatórium, pompásan berendezett turisztikai létes, villanyos világítás.

Felülmulhatlan hatású gyomor-, bél- és gégehurutnál, köszvény és csuszos bajoknál, ischliásnál, csontbajoknál, mindenmely hurutos bántalmaknál, valamint minden mirligy- és vérbetegségnél.

A fürdőidény alatt nyolc kiváló orvos rendel.

Lipiki hévíz széküldése egyenesen a forrásból, továbbá Edeskaty L. ezégtől Budapestben, valamint ifj. Ungar S. ezégtől Bécsben.

Lipiki források közvetlen fürdőgazdálkodásánál rendelhető. — Bővebb felvilágosítással szolgál

a fürdőigazgatóság.

JEGYZÉKE az 55,000 nyereménynek.

Legnagyobb nyeremény a leggyorsabb esetben 1.000.000 korona.

Korona

1	jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	"	200000
2	"	100000
1	"	90000
2	"	20000
1	"	40000
2	"	60000
1	"	50000
1	"	40000
3	"	30000
3	"	25000
3	"	20000
3	"	15000
3	"	10000
36	"	5000
67	"	3000
3	"	3000
437	"	2000
903	"	1000
1528	"	500
140	"	300
34450	"	200
4550	"	170
4550	"	130
100	"	100
4350	"	80
3350	"	40
55,000	nyer. és jut. kor. összegben	14.459,000

Az összes nyereményt 5 hónap alatt kisorsolhatják és készpénzben fizetendők.

Kiváló szerencse TÖRÖK-nél.

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk Tíz millió koronánál többet nyertek nálunk nagy rabszélűt vevőink.

Az egész világ legesélydúsabb sorsjáték a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

110,000 sorsjegy 55,000

PÉNZNYEREMÉNYNEEL sorsollatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint. 5 hónap alatt összesen TIZENNÉGY MILLIÓ 459,000 KORONAT, azaz HATALMAS összegel sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétjei a következők:

egy nyolczad (1/8) frt	— 75 vagyis 1.50 korona.
egy negyed (1/4)	1.50 " 3.— "
egy fél (1/2)	3.— " 6.— "
egy egész (1)	6.— " 12.— "

A sorsjegyeket utánvétel, vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. évi május hó 22-ig bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és T^{sa}.

bankház BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

- Főáruháuk osztálysorsjáték osztályai:
- Főtűzlet: IV., Teréz-körút 46/a.
 Fiókok: 1. Váci-körút 4.
 " 2. Múzeum-körút II.
 " 3. Erzsébet-körút 52.

Rendelőlevél levágandó. TÖRÖK A. és társa bankháza Budapest.

Kérek részemre..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget..... korona összegben {utánvételrezn kérem } A nem letsző
 {postautalvánnyal küldöm }
 {mellékelem bankjegyekben (bányagobben.) } törtlendő.

Pontos ezim: _____

Hölgyek részére nélkülözhetetlen

A női szépség

Csodás, gyors hatású

elérésére, tökéletesítésére és fentartására legkitünőbb és legbiztosabb a vegyítiszta, sem higanyt, sem olmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan

FÖLDES-féle Margit-Créme

Törvényesen védve.

Ezen világ híru arczkenős pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kismintja a ráncokat, redőket, himőhelyeket és az arczot fehérré, simává és üdévé varázsolja.

Ára: kis tégyel 1 kor. nagy tégyel 2 kor., Margit hülgypor 1.20 kor., Margit szappan 70 fill., Margit fogpép (Zahu-pasta) Margit arczvíz 1 ko.

Postán utánvétel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARAD.

Kapható minden gyógyszerárban, diógeriában és illatszerkereskedésben.

Főraktár Zomborban Mihályovits István, Sw. rez Emi gyógyszerárakban. Legjobb szépítő szer.

**•• Igen fontos ••
gyomor bajosoknak.**

Étvágytalanság, gyomor bajok-rosszullét, fejfájások rossz emésztés következtében, gyomorgyengeség, emésztési zavarok stb. — Azonnal eltávolítják az ismeretes **Brady-féle mariaczei gyomorcsoppek**. Minden gyógyszerboltban kapható. Sok ezer köszönet- és elismerőlevelek: Ara egy üvegnek használati utasítással 80 fill., duplaüveg 1 k. 40 fill.

Ahol nem kapható, küldi a központi raktár: **Carl Brady, Apolheke, „zum König von Ungarn,“ Wien I. Fleischmarkt 1, 6 kis üveget 5 koronával, 3 nagy üveget 4 kor. 50 fill.**

Hamisításoktól óvakodjunk, a valódi Mariaczei gyomorcsoppek védjegy és aláírása **Carl Brady** vannak ellátva.

Arra figyelni, hogy a régi hírneves valódi Brady-féle mariaczei gyomorcsoppek üvege 80 fill., duplaüvege 1 k. 40 fillérbe kerül, a nem valódiak pedig, utánczoltak és használatlanok olcsóbb áron 70 fillal árusítatnak.

Fernolendit

zipőfénymáz legjobb fénymáz a világban és kenőcs világos cipőknek a legszebb fényadóják és a bőrt tartóssá teszik. Régi vagy foltos sárga vagy barna bőrből való cipő „Lyo-sin“ (pompafény) egész új színt kapnak.

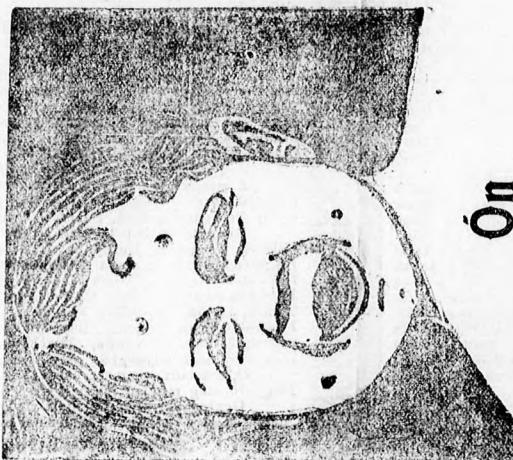
Allapított 1832. Gyáriraktár **BÉCS I., Schulerstrasse 21.**
Mindenhol kapható.

Van szerencsém a n. ó. közönség becses tudomására hozni, hogy odig a gákováli utcában levő

asztalos műhelyemet

és lakásomat a **Radisicsi-utca 72.** szám alá helyeztem át. Ugymint eddig a jövőben még fokozottabb mértékben fogok igyekezni b. megrendelőmet minden tekintetben kielégíteni.

Tisztelettel
JUHÁSZ MIHALY,
asztalos mester.

**Őn
Kétségbe esik,**

mert gyermekét folyton sír. Őn már mindenféle házi szert alkalmazott. Orvosa már nem tud tanácsot adni! Ezen állapott a pelenka okozta, mert nem elégé puha, a varások sérült a gyermekét. A számos gyermekorvos és szülésző által ajánlott **Hygienikus pelenka** alkalmazása mellett azonban a gyermek mindenkör jól fogja magát érezni. Ezekben sem varras, sem szegely nincsen, megakadályozták a gyermek sebesülését, nem kell sem mangorolni, sem leteríteni és nem drágábbak mint a többiek. Egy levet 10 korona, Megrendelések a **Biszéktúti** kávéházban.
M. FEITH, Wien, VII., Mariahilferstrasse 38.

A
XII-ik magy. kir. szab. osztálysorsjáték nyereményeinek sorozata.
110,000 sorsj. 55,000 nyerem.
Minden második sorsjegy nyer.
Legnagyobb nyereség esettel
1 millió korona.

A nyeresemények kézpénzben fizetettnek ki.	Korona.
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 "	200000
2 "	100000
1 "	90000
2 "	80000
1 "	70000
2 "	60000
1 "	50000
1 "	40000
5 "	30000
3 "	25000
8 "	20000
8 "	15000
36 "	10000
67 "	5000
3 "	3000
437 "	2000
803 "	1000
1528 "	500
140 "	300
34450 "	200
4850 "	170
4850 "	130
100 "	100
4350 "	80
3350 "	40
55000 nyer. és jut. összegben,	14,459,000

Felhívás a XII-ik
M. kir. szab. Osztálysorsjátékhoz.
Az I. osztály huzása már
1903. május hó 22 és 23-án lesz.

Az I. osztályu sorsjegyek ára:

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolcad
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1 kor. 50 fill.

Az eredeti sorsjegyek szétküldése utánvél, vagy az összeg előzetes megfizetése ellenében történik. A legkényelmesebb és legolcsóbb a postautalványon való rendelés. Minden megrendeléshez csatolom a hivatalos játéktervet. A hivatalos nyereseményjegyzéket azonnal a hűzés után küldöm szét. Befizetési lapokat a pénzüsszegek díjmentes átutalhatása céljából ingyen bocsátok ügyfeleimnek rendelkezésére.

Becsés megrendelését sziveskedjék mihamarább hozzám juttatni.

GAEDICKE A.
Magyarország legnagyobb szerencsegyűjtődéje.
Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 11.

Gaedicke szerencséseje
Óriási!

A következő főnyereseményeket fizetlem ki eddigélig b. ügyfeleimnek:

600000 korona	62551 sz.
400000 "	33462 "
400000 "	11119 "
400000 "	28916 "
100000 "	42758 "
100000 "	49878 "
100000 "	87991 "
75000 "	60912 "
60000 "	17357 "
60000 "	78863 "
60000 "	82528 "
60000 "	97263 "
30000 "	6920 "
30000 "	38691 "
30000 "	50664 "
25000 "	23481 "
25000 "	30049 "
20000 "	28950 "
20000 "	33402 "
20000 "	35862 "
20000 "	44410 "
20000 "	60781 "
20000 "	78848 "
20000 "	88974 "
15000 "	57734 "
15000 "	77950 "
15000 "	82506 "
24 á 10000 K	= 240000
46 á 5000 "	= 230000
292 á 2000 "	= 594000
599 á 1000 "	= 599000
883 á 500 "	= 441500